

ACTIVITATS T-4: DIVERSITAT CULTURAL I DIMENSIÓ HISTÒRICA

1.- Text d'Heròdot (+ conceptes *convenció* i *endoculturalització*). Respon les següents qüestions:

- a) Com actua la *cultura* en relació a un fet *natural* com la mort?
- b) A què es refereix l'autor amb l'afirmació "*el costum regna sobre tothom*"?
- c) Podem assimilar aquí la paraula "*costum*" que apareix al text amb la paraula *convenció/convencional*? Per què?
- d) Posa tres exemples de convencions socials que consideris que són negatives i que s'haurien de canviar i justifica per què.
- e) Quina és l'actitud que mantenen el calatis cap els grecs i viceversa: acceptació, rebuig o indiferència? Per què es produeix aquesta actitud? Posa un exemple de alguna convenció social d'una altra cultura diferent a la nostra respecte la qual, en general, hi ha gent en la nostra societat que manté la mateixa actitud cap allò diferent que l'exemplificada al text.

2.- Llegeix el concepte *Homogeneïtat Estructural Cultural* i respon aquestes preguntes:

- a) A moltes societats es practica la poligínia (un home casat amb diverses dones), a molt poques la poliàndria (una dona casada amb varis homes), a moltes també la monogàmia (un home amb una dona). Tot i ser tan diferents...què és allò que tenen en comú?
- b) El desenvolupament dels mitjans de comunicació i transport...han tengut algun impacte sobre els factors geogràfics i històrics de diversificació cultural? Què creus que pot passar en el futur si aquest desenvolupament continua? Desenvolupa raonadament la teva resposta.
- c) "*Donat que la cultura va aparèixer com una estratègia d'adaptació al medi, els factors ecològics han estat molt importants alhora de configurar les diferents particularitats culturals entre societats assentades a entorns diferents*". Explica el sentit d'aquesta frase i dóna un exemple.

3.- Identifica a quina actitud cap a la diversitat cultural pertanyen les següents afirmacions i justifica la teva resposta:

- a) *Que res bàrbar o salvatge hi ha en aquella nació, segons el que m'han contat, sinó que cadascú considera bàrbar allò que no pertany als seus costums. Certament sembla que no tenim més punt de vista sobre la veritat i la raó que el model i la idea de les opinions i usos del país en el que ens trobam. Allà hi ha sempre la religió perfecta, el govern perfecte, la pràctica perfecta i acabada del tot.*

M. DE MONTAIGNE: *Assaigs*

- b) *El español es portador de valores eternos con destino en lo Universal.*

JOSÉ A. PRIMO DE RIVERA

c) *Tothom té tots els drets i llibertats proclamats en aquesta Declaració, sense cap distinció de raça, color, sexe, llengua, religió, opinió política o de qualsevol altra mena, origen nacional o social, fortuna, naixement o altra condició.*

Article 2 de la Declaració de drets Humans de 1948

d) *“Jutjam que fins el dia d’avui la civilització humana, totes les realitzacions de l’art, la ciència i la tècnica, són gairebé exclusivament producte del geni creador de la raça ària. Això permet recíprocament concloure que ell és l’únic fundador d’una humanitat superior i, en conseqüència, representa el prototip del que entenem per la paraula “home” .*

A. HITLER: *Mein Kampf*

e) Cerca informació sobre què és l'etnocentrisme lingüístic, el religiós, el racial i l'invertit (*xenocentrisme*). Posa un exemple real de cadascun d'ells.

4.- Text de M. Harris Nuestra Especie. Què creus que ens vol dir l'autor amb aquesta analogia entre el color de la pell i el tipus sanguini?

5.- Sobre els tests d'intel·ligència realitzats als EUA durant la Primera Guerra Mundial.

a) Per què els negres de Nova York amb estudis obtenien millors resultats que els blancs amb estudis d'Alabama?

b) Haurien obtingut millors resultats els blancs de Nova York amb estudis que els blancs d'Alabama amb estudis? Per què?

6.- Text *L'existencialisme és un humanisme* de J. P. Sartre. Què significa l'afirmació de que a l'ésser humà "*l'existència precedeix a l'essència*" i relacionat amb aquesta "*l'home no és altre cosa que el que ell es fa*"? Utilitza les nocions d'*història* i *historicitat* per explicar el sentit d'aquesta afirmació.

7.- Text *Història com a Sistema* d'Ortega i Gasset. Respon les següents qüestions:

a) A què es refereix l'autor quan afirma que l'humà és un "*pelegrí de l'ésser, aquest emigrant substancial*"? Perquè d'aquest fet ell extreu com a conseqüència que "*manca de sentit posar límits a allò que l'home és capaç de ser*"?

b) Ortega diu que l'home "*no té naturalesa, sinó que té història. (...) allò que la natura és a les coses, és la història – com a res gestae – a l'home*". Què vol l'autor dir amb aquesta afirmació? D'acord amb el que hem estudiat al llarg del curs, estaries d'acord amb aquesta afirmació? Per què?

c) Està Ortega usant "*història*" com història individual, col·lectiva o ambdues alhora? Per què?

d) *L'humà és un passat present orientat cap al futur*. Explica el sentit d'aquesta afirmació a partir de l'explicat i usant entre d'altres, la noció de *circumstància*.

**8.- Capítol *Habéis comido ya carne humana?* (*Antimanual de Filosofía* de M.ONFRAY).
Llegeix el capítol i respon les següents qüestions:**

a) Onfray afirma que "*juzgamos con nuestra moral, nuestra educación, con las trabas de los prejuicios de nuestra época*" (pàg 47) i després "*casi nunca reflexionamos, ni comprendemos, nos limitamos a condenar*" (pàg 48). Quin nom rep aquesta actitud cap a la diversitat cultural que critica l'autor? Què és allò que causa aquesta actitud? Posa dos exemples més, diferents del canibalisme, on es produeixi per part nostra aquesta reacció.

b) "*Solo los hombres han inventado respuestas culturales para vivir con el hecho de tener que morir*" (pàg 49). El fet de viure essent conscients que morirem...condiciona la forma en què vivim la nostra vida? Per què? Desenvolupa raonadament la teva opinió.

c) Afirmer que tot allò diferent a la pròpia cultura és pitjor o dolent no és acceptable. Però, significa això que hem d'assumir que tot allò diferent a la cultura pròpia és simplement diferent i, per tant, acceptable i respectable? Per què? Contesta la pregunta a partir de cercar informació sobre la *clitoridectomia*, una pràctica originària d'Egipte i estesa per Àfrica justificada per motius culturals i religiosos per part d'aquells que la practiquen.